

na určitá její procenta. V souzené věci jest výše průměrné úkolové mzdy mezi stranami nesporná a proto jest ji vzíti na základ při výpočtu procent.

Čís. 14507.

Pohledávkou podle § 1 vl. nař. čís. 142/34 Sb. z. a n. není nárok na depuraci.

(Rozh. ze dne 5. září 1935, R II 321/35.)

Žalobkyně se domáhá na žalovaných, aby na svůj náklad provedli vklad výmazu práva zástavního. **P r v ý s o u d** spor podle § 3 vl. nař. čís. 142/34 sb. z. a n. (čís. 207/34, 258/34 sb. z. a n.) přerušil, maje za to, že depurační nárok jest pohledávkou podle § 1 vl. nař. čís. 142/34 sb. z. a n., a zjistiv, že žalovaní jsou zemědělci, bydlící v okrese, na který se ochrana cit. vl. nař. vztahuje. **R e k u r s n í s o u d** zamítl návrh na přerušení sporu. **D ů v o d y**: Napadené usnesení jest odůvodněno v jádře tím, že, i když žalobní žádost nezní přímo na zaplacení, přece jen v podstatě jde o závazek k placení, poněvadž jinak nelze odstraniti vklad práva zástavního na realitě váznoucího. Již podle ustáleného právního názvosloví nelze pohledávkou (srov. názvosloví exekučního řádu) nazývati nárok na splnění závazku depuračního v kupní smlouvě stanoveného, o jaký jde právě v tomto sporu (srov. § 354 ex. ř. o nároku na čin nezastupitelný). Mimo to je patrno z důvodové zprávy k vl. nař. čís. 142/34 (viz výnos ministerstva spravedlnosti ze dne 26. července 1934 čís. 39431/34 — Pres. 19380/706/34), že pojem pohledávky, jak se ho v tomto zákonném předpise užívá, dlužno vykládati shodně s ustanovením § 3 vl. nař. čís. 33/34, kde pod lit. a) až g) jsou vypočteny vesměs pohledávky na plnění peněžité nebo nanejvýš u výměnků pod lit. c) na plnění věcí zastupitelných (spotřebitelných). K tomu lze uvést ještě čl. II odst. 1 vl. nař. čís. 258/34, podle něhož nelze ustanovení § 1 vl. nař. čís. 142/34 užiti, jestliže »a) dlužník neplatí, ač by platiti mohl« atd. Z toho všeho pro souzený případ vysvítá, že žalobní nárok nelze podřadovati pod pojem pohledávky. Že tento žalobní nárok sám o sobě není nárokem na placení, je jasné. Argumentace napadeného usnesení, že výmaz práva zástavního se nedá provésti bez placení, je nepřipadná, neboť žalovaní jakožto prodatelé dostali právě v kupní ceně hodnotu za nemovitosti žalobkyni odprodané a bylo na nich, jak s touto kupní cenou naloží. Vládní nařízení čís. 142/34 (čís. 258/34) je předpis rázu výjimečného a nemůže býti vykládáno tak široce, jak se stalo v usnesení prvního soudu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y :

Předpis § 192 odst. 2 c. ř. s. platí jen pro přerušeni rozepře podle §§ 190 a 191 c. ř. s., nikoli pro přerušeni podle jiných zvláštních předpisů (rozhod. čís. 13707 sb. n. s. a rozhod. čís. 1227 sb. min. sprav.). Je tedy dovolací rekurs přípustný. Nejvyšší soud schvaluje napadené usne-

sení a dodává: Nesejde na tom, zda žalovaní, aby mohli splnití převzatý závazek depurační, by snad byli nuceni přinést nějakou peněžní obět, neboť žalobkyně sama nemá proti nim nároku na plnění v penězích nebo v jiných zastupitelných (spotřebitelných) věcech. Podle § 6 obč. zák. nesmí se přikládati zákonu při jeho užívání jiný smysl, než jaký plyne z vlastního smyslu slov v jejich souvislosti a z jasného úmyslu zákonodárce. Pohledávkami podle § 1 vlád. nař. čís. 142/1934 Sb. z. a n. jest rozuměti pohledávky jen v užším slova smyslu zakládající nárok na plnění v penězích nebo v jiných zastupitelných věcech. Ani z důvodové zprávy k zmíněnému vládnímu nařízení (výnos ministerstva spravedlnosti ze dne 26. července 1934 čís. 39.431/34) neplyne, že by zákonodárce měl na mysli pohledávky v širším slova smyslu mající na straně dlužníka za předmět plnění jakéhokoliv druhu.

Čís. 14508.

Žalobou podle § 35 ex. ř. nelze se domáhati zrušení nebo změny smíru o výživném pro změnu poměrů, na niž strany ve smíru nepamatovaly.

(Rozh. ze dne 5. září 1935, R II 335/35.)

Srov. rozh. čís. 3748, 6500, 7098, 12091 sb. n. s.

Manželka žalobcova vedla na základě soudního smíru, jímž se jí žalobce zavázal platiti výživné v určité výši, exekuci k vydobytí splatného výživného. Žalobce tvrdě, že změnou poměrů, na něž při uzavření smíru nemohl pamatovati, je mu znemožněno dostáti svému závazku ze smíru, domáhá se žalobou, by vedená exekuce byla prohlášena za nepřipustnou. P r v ý s o u d žalobu zamítl. D ů v o d y: Žalobce zavázal se smírem ku placení výživného 500 Kč měsíčně. Tento smír jest považovati podle své povahy právní jako smlouvu a jest žalobce zavázán plniti podle smíru tak dlouho, dokud nebyl buď srovnalou vůlí stran nebo soudcovským výrokem zrušen. Takového výroku soudcovského může se však žalobce domáhati jen žalobou, ve které se žádá snížení výživného, k jehož placení se smírem zavázal, což se nestalo. O d v o l a c í s o u d uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí. D ů v o d y: Soudním smírem se ovšem žalobce zavázal platiti žalované pod exekuci výživné, ale ve smíru tom není žádného ustanovení, kterým by se byly strany vzdaly práva na novou úpravu výživného, změní-li se podstatně poměry, takže smír ten měl již dle podstaty věci svojí účinnost jen, pokud se poměry podstatně nezměnily. Zásada o účinnosti určení výživného jen pro dobu nezměněných poměrů platí stejně pro každou úpravu výživného, ať se stala rozsudkem či smlouvou. Změna poměrů sama ruší účinnost úpravy výživného. Dojde-li ke sporu, zda nastala změna neb jaký má vliv na úpravu výživného, má rozsudek o tom vydaný jen význam deklaratorní a ne konstitutivní, což má za následek, že při zhoršení poměrů, nebyly-li alimenty zaplacený, působnost rozsudku sahá zpět k době, kdy podstatné snížení výživného nastalo, kdežto zvýšení výživného dle právní povahy výživného může býti požadováno jen pro budoucnost ode dne